

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Liikenteen ja viestinnän ajankohtaiset asiat

Maarakennuspäivät 3.10.2024

Verkko- ja palveluosasto, kehittämissyksikkö

Yksikön johtaja Maija Ahokas

Hallitusohjelman keskeisimmät hankkeet 1/2

Tulevaisuuden verkot:

- Liikenne 12 -suunnitelma tietopohjaisen liikennejärjestelmän kehittämisen raamina
- MAL-sopimukset kaupunkiseutujen elinvoiman ja sujuvan arjen apuna
- Ratahankeyhtiöissä hallitusohjelmakirjausten toteuttaminen
- CEF-rahoituksen täysimääräinen hyödyntäminen
- Jäänmurron järjestämistavan uudistus suomalaisen yhteiskunnan ympärivuotisen toimivuuden takaajana
- Liikenteen rahoituksen ja verotuksen kokonaisuudistus rahoituksen haasteita ratkomassa

Kestävä liikenne:

- Raskaan liikenteen käyttövoimamuutoksen helpottaminen
- Aluspäästökiellot meriympäristön suojelemiseksi

Hallitusohjelman keskeisimmät hankkeet 2/2

Paremmat palvelut:

- Maakuntalennot yhteyksien turvaajana
- Julkisesti tuettujen kuljetusten kehittäminen tehokkaaksi palvelukokonaisuudeksi
- Laajakaistatukiohjelman jatkon arviointi
- Ylen parlamentaarinen työryhmä riippumattoman tiedonvälityksen varmistamiseksi
- Taksiliikenteessä kuluttajien luottamuksen vahvistaminen
- Raideliikenteen tosiasiallisen kilpailun lisääminen
- Mikroliikkumisen lainsäädäntö parantamaan turvallisuutta

Tiedolla ja turvallisuudella:

- Digijohtamisen vahvistaminen tieto- ja teknologiapolitiikan yhteisen näkemyksen edistämiseksi
- Digikompassin toimeenpano Suomen digitalisaatiokehityksen suuntaamiseksi
- Kriittisten toimialojen tietoturvan parantaminen
- Kyberturvallisuuden toimet kuten strategian uudistaminen ja kehittämisohjelman toteutus
- Liikenneturvallisuuden parantaminen

Liikenneinfrastruktuurin kehittäminen

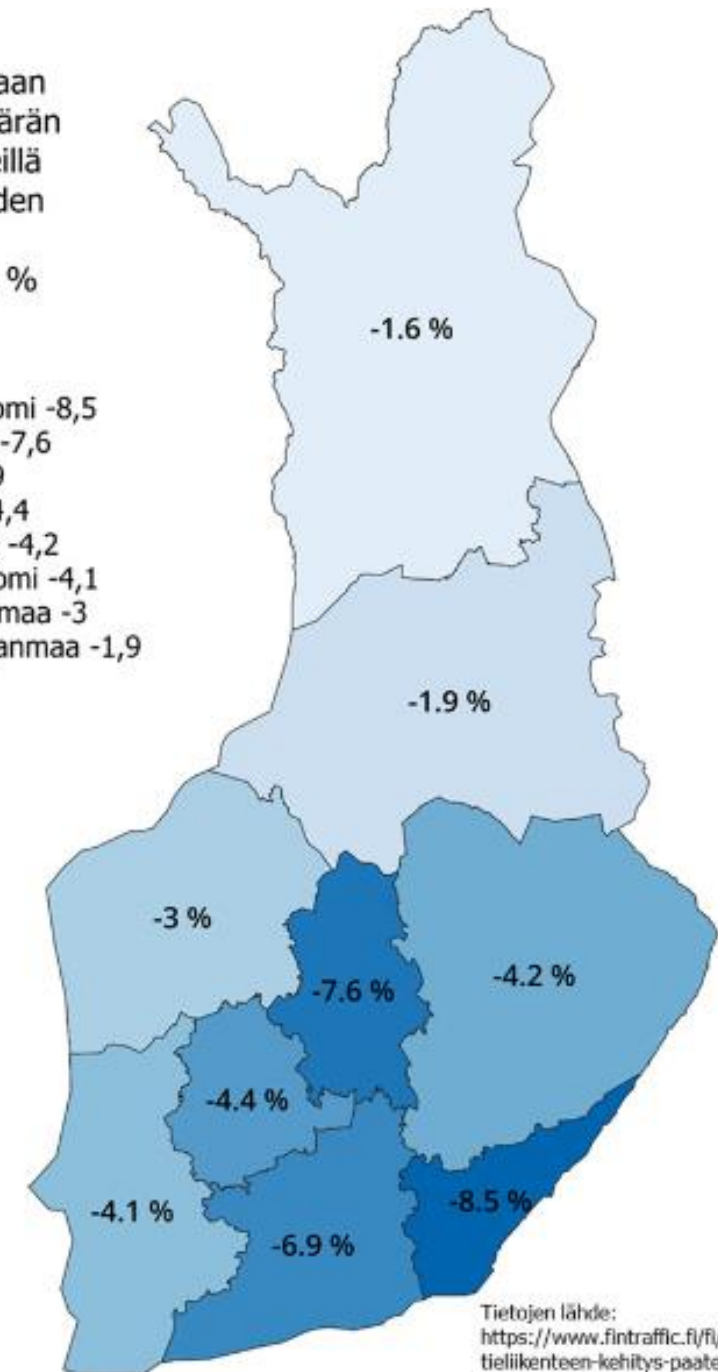
Liikenne 12 –suunnitelman päivitys - pitkäjänteisyyttä ja tietoon perustuvia päätöksiä

- Liikenne 12 –suunnitelmalla tuetaan tietopohjaista päätöksentekoa ja luodaan pitkäjänteisyys liikennejärjestelmän kehittämisessä
- Suunnitelma sisältää toimenpiteet koko liikennejärjestelmän (liikenneverkot, palvelut..) kehittämiseksi sekä valtion rahoitusohjelman sekä kattavan vaikutusarvioinnin.
- Vaikutusarviointi ja sidosryhmäyhteistyö ovat olennainen osa valmistelua
- Lakisääteinen päivitys meneillään, suunnittelukausi ulottuu vuoteen 2036 asti (2025-2036).
- Suunnitelmaluonnos ja SOVA-lain mukainen ympäristöarviointi lähtevät lausuntokierrokselle syksyn 2024 aikana. Toivomme runsasta lausuntopalautetta.
- Suunnitelman valmisteluun liittyvää materiaalia löytyy kattavasti valtioneuvoston hankeikkunasta: [Liikenne 12 -suunnitelma vuosille 2025 - 2036 \(valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman päivitys\) - Valtioneuvosto](#)

Toimintaympäristön muutosten vaikutuksia

- Pandemia ja Venäjän aloittama hyökkäyssota ovat aiheuttaneet merkittäviä muutoksia Suomen kuljetusvirtoihin
- Kustannustason voimakas nousu on kiihdyttänyt maanteiden korjausvelkaa
- Liikennejärjestelmän huoltovarmuuden ja häiriönsietokyvyn sekä toimintavarmuuden merkitys on korostunut.
- [Kuva Traficom: Liikenneverkon strateginen tilannekuva](#)

8/2023, Raskaan liikenteen määrän muutos päätteillä edellisen vuoden vastaavasta kuukaudesta, %

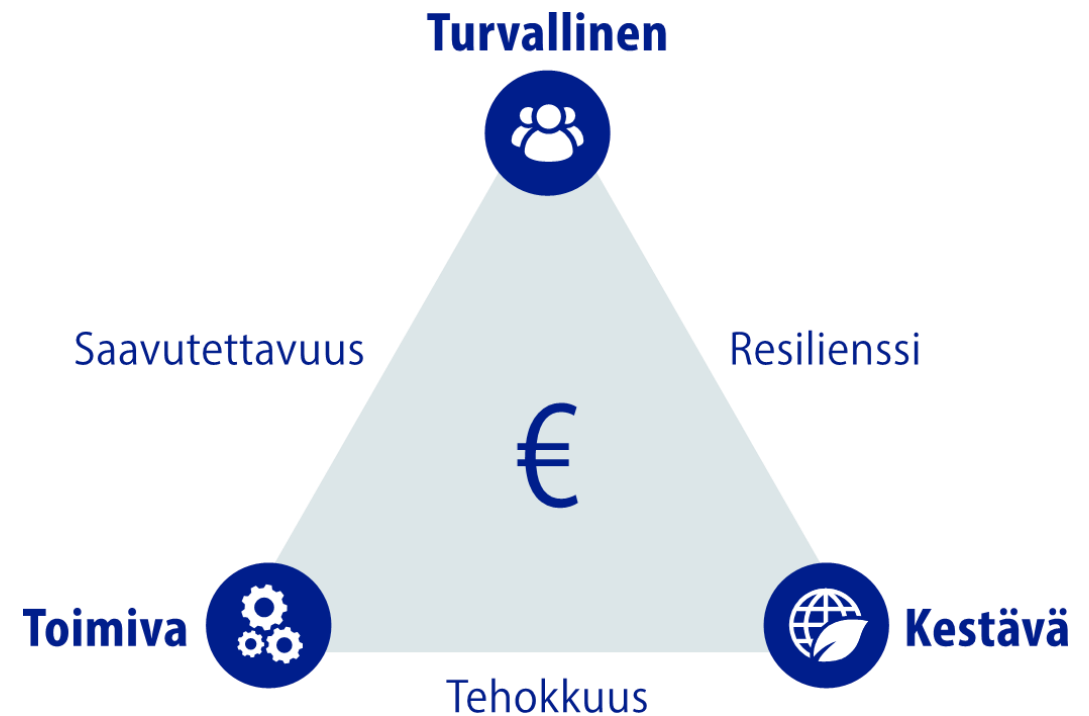
Tietojen lähde:
<https://www.fintraffic.fi/fi/tie/tieliikenteen-kehitys-paateilla>

Liikenne 12 -suunnitelmaluonnoksen päivitetty visio ja tavoitteet

Visio vuoteen 2050

- Vuonna 2050 Suomen liikennejärjestelmä on toimiva, turvallinen ja kestävä sekä edullisesti kaikille väestöryhmille saavutettava.
- Taloudellisesti kestävä ja tehokas liikennejärjestelmä tukee koko Suomen saavutettavuutta ja kehitystä eri alueiden vahvuudet, elinkeinoelämän tarpeet ja luonnon kantokyky huomioiden.
- Suomesta pääsee maailmalle ja maailmalta Suomeen - nopeasti ja helposti - myös digitaalisesti. Edistykselliset innovaatiot ja uudet teknologiat mahdollistavat saumattoman liikkumisen kulkumuodosta riippumatta koko Suomessa.

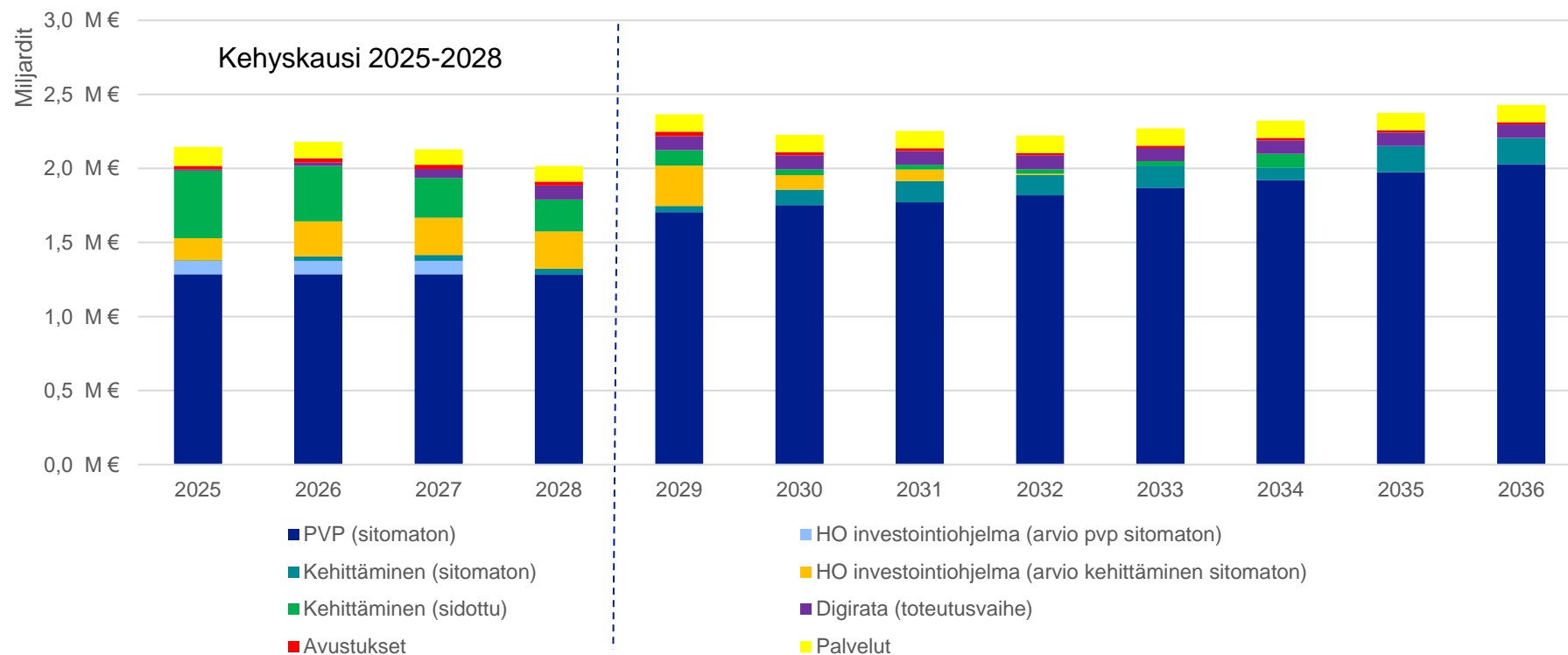
Päivitetyt tavoitteet

Rahoitusohjelmassa huomioidaan valtion vaikea taloustilanne (luonnos 30.8.2024)

- Rahoitusohjelma sovitetaan julkisen talouden suunnitelmaan vuosille 2025-2028
- Vuodesta 2029 kokonaisrahoitustasoa on tarve kasvattaa n. 150 milj. eurolla
 - Hallitusohjelman määräaikainen investointiohjelman toteuma on arvio ja toteutushankkeet jatkunevat JTS-kauden jälkeenkin (rahoitus varmistetaan omaisuuden myynneillä)

MAL-sopimukset päivitetty vuosille 2024-2035

- Valtio solmii maankäytön, asumisen ja liikenteen (MAL-sopimukset) Helsingin, Tampereen, Turun, Oulun, Lahden, Kuopion ja Jyväskylän seutujen kanssa
- MAL-sopimukset tehdään 12-vuotisina siten, että toimenpiteet sovitaan ja sopimukset tarkistetaan neljän vuoden välein
- Sopimuksilla luodaan edellytyksiä kaupunkiseutujen kasvulle ja saavutettavuudelle, ja sopimukset sisältävät konkreettiset toimenpiteet vuosille 2024–2027
- Valtio ja kaupunkiseutujen kunnat edistävät tarpeita vastaavaa asuntokaavoitusta ja -tuotantoa, kestävää ja vähäpäästöistä yhdyskuntarakennetta ja liikennejärjestelmää sekä niihin liittyviä infrastruktuuri-investointeja
- **Neuvottelutulokset vahvistetaan** kuntien päättävissä elimissä viimeistään marraskuussa 2024 ja **valtioneuvoston periaatepäätöksellä** viimeistään joulukuussa 2024
- Pääosa MAL-sopimusten rahoituksesta esitetään valtion talousarvioon 2025

MAL-sopimuksilla luodaan edellytyksiä kasvulle ja saavutettavuudelle

- Investoinneilla tuetaan kestäväää, turvallista ja toimivaa liikennejärjestelmää sekä kaupunkiseutujen elinvoimaa ja kasvuedellytyksiä
- Solmittavilla sopimuksilla valtio sitoutuu avustamaan mm. seuraavia hankkeita:
 - Vantaan raitiotien toteuttaminen
 - Tampereen raitiotien jatko
 - Turun raitiotien jatkosuunnittelu
 - Oulun henkilöratapihan kehittäminen
 - Vt 4 ja sen ympäristön kehittäminen Jyväskylän Palokassa ja Lahdenväylällä Helsingissä
 - Vt 12 kehittäminen välillä Mankala-Tillola
 - E18-tien kehittäminen Raision kohdalla
- Sopimuksilla kunnat sitoutuvat edistämään mm. liikenteen digitalisaatiota, varautumaan maankäytössä vaihtoehtoisten käyttövoimien edistämiseen sekä kaavoittamaan tarvittavat raskaan liikenteen taukopaikat ja Helsingin seudulla lähijunaliikenteen varikot

MAL-sopimusten rahoitus

Valtion rahoitus MAL-sopimusten toimenpiteisiin

- Valtio rahoittaa hallituksen investointiohjelmaan varatusta MAL-rahoituksesta sopimukseen liittyviä investointeja yhteensä enintään **571,5 milj. euroa**
 - Avustukset kaupunkiseutujen raitiotiehankeiden toteutukseen ja suunnitteluun, yht. **209,6 milj. euroa**
 - Muut avustukset joukkoliikennettä palvelemaan kuntien infrastruktuuriin, yht. **25 milj. euroa** (osittain valtion väyläverkolle, tarkentuu sopimuksia toimeenpantaessa)
 - Väyläverkon kehittämishankkeiden toteutus ja suunnittelu, yht. **258 milj. euroa**
 - Väyläverkon parantamishankkeet (ml. lähijunaliikenteen seisakkeet), yht. **78,9 milj. euroa**
- Lisäksi muualta hallitusohjelman investointiohjelmasta rahoitetaan hankkeita yht. **298, 2 milj. euroa**
- Investointiohjelman rahoituksen ohella sopimukseen sisältyy myös julkisen henkilöliikenteen perusrahoitusta **57, 25 milj. euroa**

Korjausvelkaa puretaan

- Hallituksen tavoitteena on taittaa tiestön korjausvelan kasvu
- Valtion maanteitä on noin 78 000 km
 - Päälystetyistä teistä noin 8 800km on huonokuntoista ja sorateistä noin 2 800km
- Hallitusohjelman määräaikaisesta investointiohjelmasta kohdistetaan lisärahoitusta liikenneverkon korjausvelan purkuun
 - Vuodelle 2024 lisärahoitusta osoitettiin 250 milj. euroa
 - Vuodelle 2025 esitetty 200 milj. euroa
- Hallituksen investointiohjelman lisärahoituksen myötä kyettiin vuonna 2024 päälystämään yhteensä yli 4000 km maanteitä sekä kävely- ja pyöräilyväyliä

Talousarvioesitys 2025 – väyläverkon uudet kehittämishankkeet

- Kymmenen uutta väylähanketta ja yhden valtuuden korotus (Rantaradan kehittäminen 30 > 80 milj. euroon), rahoitus HO:n investointiohjelmasta:
 - Mt 642 Äänekosken silta (valtuus 15 milj. euroa)
 - Vt 15 Kotka-Kouvola (valtuus 122 milj. euroa)
 - Vt 21 Palojoensuu-Maunu (valtuus 30 milj. euroa)
 - Vt 23 Karvion kohta (valtuus 14 milj. euroa)
 - Vt 12 Mankala-Tillola (valtuus 92 milj. euroa)
 - Vt 8 Kokkolan kohta (valtuus 13 milj. euroa)
 - Vt 8 ja st 724 Vaasan yhdystie (valtuus 31 milj. euroa)
 - Karjalanradan kehittäminen 2. vaihe (valtuus 90 milj. euroa)
 - Suupohjan radan suunnittelu ja korjaus (valtuus 15 milj. euroa)
- Suunnitteluraha Vaasan satamatien tiesuunnitelmaan (0,4 milj. euron määräraha) ja vt 8 leventämiseksi välillä Bäckliden-Brännbacken (0,4 milj. euron määräraha)
- Investointiohjelman lisäksi esitetään seuraavia hankkeita perusväylänpidon määrärahoista :
 - Vt 8 päällystyksen ja rakenteiden korjaus välillä Tjock-Ömossa (6,5 milj. euroa)
 - Pietarsaassa uuden tieyhteyden toteuttaminen välille Länsiväylä-Västergården (2 milj. euroa)

Selvitykset raideleveydestä ja Merenkurkun yhteydestä

- LVM on pyytänyt Väylävirastoa laatimaan selvityksen **eurooppalaisen raideleveyden** ratayhteyden ulottamisesta Haaparannasta Suomen puolelle.
- Selvityksessä on tarkoitus arvioida olemassa olevan verkon lisäksi mahdollista tarvetta uusille, eurooppalaisella raideleveydellä rakennettaville ratayhteyksille Suomesta Ruotsiin.
- Selvityksen on tarkoitus valmistua elokuun 2025 loppuun mennessä.
- Hallitusohjelman mukainen selvitys **Merikurkun kiinteästä yhteydestä** meneillään Väylävirastossa
- Selvitys valmistuu keväällä 2025

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ
KOMMUNIKATIONSMINISTERIET

Kiitos!